

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-10-07

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Organ
Regionfullmäktige

Beslut om fastställelse av Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att fastställa länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033 samt

att delge beslutet till regeringen innan den 1 november 2022.

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit Trafikverket och länsplaneupprättarna att ta fram Nationell plan och länsplaner för perioden 2022-2033. Detta uppdrag upprepas var fjärde år för att aktualisera planerna. Riksdagen har beslutat om budget.

Samhällsbyggnadsnämnden tog beslut i mars om att länsplanen skulle beslutas i regionstyrelsen. Där beslutades fördelningen av tilldelade medel och innehåll i planen definitivt. Därefter skickades Region Örebro läns länsplan till regeringen för bedömning. I juni tog regeringen beslut om innehåll och fördelning av medel i Nationell plan för transportinfrastruktur, där länsplanerna ingår som en del av den nationella planens budget.

Länsplanen för Örebro län har fått en ökad budget jämfört med länsplan för åren 2018-2029 i reella tal, men kostnadsfördyringar i infrastrukturobjekt och inflation har gjort att länsplanen för 2022-2033 kommer att räcka till färre åtgärder än tidigare.

Planförslaget inrymmer transportinfrastrukturåtgärder på statligt vägnät och medel till medfinansiering av åtgärder på kommunalt och enskilt vägnät samt samfinansiering av åtgärder på nationell infrastruktur.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-10-07

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Till länsplanen hör bilagor som beskriver styrande mål och strategier, ett uppdaterat nuläge utifrån flera olika perspektiv, bland annat trafiksäkerhet, och en strategisk hållbarhetsbedömning som Trivector tagit fram. I hållbarhetsbedömningen ryms en lagstadgad miljöbedömning och en social konsekvensbedömning.

Länsplanen har remitterats mellan oktober 2021 och januari 2022. Länets kommuner (förutom Degerfors), Trafikverket, Länsstyrelsen i Örebro län, Handelskammaren Mälardalen, Svealandstrafiken samt ett antal angränsande regioner, grannkommuner och kommunalförbund i andra län lämnade svar.

Observera att Regionfullmäktige inte kan ändra innehållet eller fördelningen av medel i länsplanen eftersom regeringen redan tagit beslut om Nationell plan. Redaktionella ändringar kan göras.

Ärendebeskrivning

Länsplanen är en tolvårig handlingsplan som revideras var fjärde år. Revideringen ger möjlighet att uppdatera aktualiteten i infrastruktur-satsningarna och med hänvisning till ny forskning och trender i samhället göra infrastrukturåtgärder som är riktade mot samtida behov och identifierade brister.

Vad är nytt i den nya länsplanen?

- *Det övergripande målet* har omarbetats där klimatet har fått tydligare roll och prioritet i skrivningen än tidigare. Begreppet transporteffektivitet har lagts till.
- De viktiga *funktionerna* var otydliga för många som arbetar med länsplanen. Funktionerna utgör nu tydligare en bit av en kaka varav en funktion skrivits om för att tydligare lyfta landsbygdsperspektiven.
- *Strategierna* är till för att styra utvecklingen mot att uppnå goda funktioner. Det är nu tydligare att det finns en hierarki mellan strategierna mot tidigare. Framförallt en strategi har skrivits om för att öka fokus på ett jämlikt och jämställt resande.
- Ingen remissinstans är emot den uppdaterade inriktningen, en majoritet är positiva. Inriktningen består av mål, funktioner och strategier sammanvägt.
- *Planramen* har ökat lite grann i reella tal. Efter regeringens tilldelning i direktivet och Trafikverkets justering av tilldelningen, utifrån vad vi

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-10-07

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

haft för utfall tidigare år, så har budgeten ökat med 3,7 procent till 1 161 miljoner kronor. Inräknat inflation har därmed budgeten minskat mot tidigare.

- Gränsen för namngivna objekt har höjts från 25 miljoner kronor till 50 miljoner kronor. Det gör genomförandet lättare för Trafikverket.

Fördelning av medel

Fördelningen av pengar mellan åtgärdsområden utvecklas över tid utifrån vilka behov som finns och identifieras i utredningar. Nedan följer kort sammanfattning av förändringarna mot länsplan 2018-2029:

Åtgärdsområdet *Större vägombyggnationer* minskar från 420 till 262 miljoner kronor.

Befintligt *stöd till mötesfria vägar* från Nationell plan kommer att förlängas, det var tidigare begränsat till år 2022. Det innebär att vi kommer få stöd till objektet Kvarntorp-Almbro. Dock har projektet fördröjats så stödet kommer knappt att märkas.

Förbifart Hjulsjö på väg 63 har påbörjats och ligger för genomförande år 1-3.

Länsväg 244 ska byggas om och trafikplats Nora är en stor del av denna post.

Mindre kollektivtrafikåtgärder på statligt vägnät får en ökning från 60 till 75 miljoner kronor. Det beräknas täcka en del av det identifierade behovet med att anpassa tillgängligheten på hållplatser, bygga nya vändplatser och det ger utrymme till att bygga pendlarparkeringar.

Mindre trafiksäkerhetsåtgärder på statligt vägnät ökar i förslaget från 78 till 100 miljoner kronor.

Cykelåtgärder på regionalt vägnät ökar från 100 till 237 miljoner kronor. Ny Regional cykelplan 2022 konkretiserar vad som ska hända med de 120 miljoner som inte redan är upplåsta i objekt.

Stöd till regionala cykelvägar från Nationell plan är nytt för denna planomgång och kommer enligt Trafikverket att betalas ut baserat på utfall per år som stöd.

För åtgärdsområdet *Samfinansiering av Nationell plan* finns två objekt i förslaget:

- *Frövi bangård* ska byggas om och 29 miljoner finansierar en gång- och cykelbro.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-10-07

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

- *Örebro Södra*. 20 miljoner kronor är avsatta till åtgärder på *Örebro Södra*. Under hösten 2021 har ett arbete med stationen bidragit med mer kunskap. Medlen ska finansiera trafiksäkerhetsåtgärder.

Området *Utvecklingsåtgärder* ska finansiera utredningar och hantera hastigt uppkomna behov. *Bristlistan* (avsnitt 6.2) är en prioritering för vilka stråk/platser som ska utredas.

Det *finmaskiga vägnätet/mindre vägnätet* har utretts och 30 miljoner kronor avsätts för åtgärder som inte kräver vägplan. En vidare utredning tillsammans med Trafikverket krävs för att se vilka vägar som ska åtgärdas och hur.

Budgeten för *Statlig medfinansiering* till kommunalt och enskilt vägnät utökas från 295 miljoner till 300 miljoner kronor totalt.

Byggnationen av *BRT* har tidigare lagts och 35 miljoner kronor har fått utfall 2021. 90 miljoner ligger kvar i planen 2022-2033 för medfinansiering. Motsvarande medel som givit utfall i *BRT* har nu lagts till i potten för statlig medfinansiering av mindre åtgärder och är tillgängliga för alla kommuner att ansöka om.

Statlig medfinansiering för *Regionbussarnas framkomlighet* ligger kvar med samma summa på 50 miljoner kronor. Regionbussarnas framkomlighet i tätorter är i planförslaget den högst prioriterade bristen och planen är att åtgärder ska hittas innan nästa planrevidering. Utredning ska göras tillsammans med kommunerna och Trafikverket. En förstudie är redan påbörjad.

Statlig medfinansiering för *enskilda vägar* utökas från 500 tkr per år till 1,5 miljon kronor per år. Trafikverket rekommenderar minst 1 miljon kronor per år.

Planeringsutrymmet har tidigare hjälpt oss att hantera kostnadsfördyringar i olika objekt. Inget tyder på att fördyringarna kommer att minska. Sker inga kostnadsfördyringar går medlen till mindre åtgärder på statligt vägnät; cykel, kollektivtrafik, trafiksäkerhet eller åtgärder som kan skapa effektivare godsflöden. Utrymmet är 92 miljoner kronor.

Beredning

Nämnden för Samhällsbyggnad har vid sammanträde den 7 oktober 2021 tagit beslut om att skicka tjänstemannaförslag av länsplanen på remiss.

Nämnden för Samhällsbyggnad har den 17 mars 2022 tagit beslut om att skicka

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-10-07

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

länsplanen för beslut hos Regionstyrelsen.

Regionstyrelsen har vid sammanträde den 7 april 2022 tagit beslut om innehåll och fördelning av medel i länsplanen samt att skicka planen till regeringen.

Regeringen antog Nationell plan den 7 juni 2022 och gav i uppdrag till regionerna att fastställa länsplanerna senast den 1 november 2022.

Regionstyrelsen behandlade ärendet den 27 september 2022.

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att fastställa länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033 samt att delge beslutet till regeringen innan den 1 november 2022.

Yrkanden

Sebastian Cehlin (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga § 130:1.

Elin Jensen (SD) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga § 130:2.

Bedömning

Bilagt finns en strategisk hållbarhetsbedömning av planförslaget, objektivt framtagen av Trivector. Se gärna sida 2 och 3 i rapportens sammanfattning.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Den strategiska hållbarhetsbedömningen av planförslaget hanterar även dessa perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att skicka ut länsplanen på remiss får inga ekonomiska konsekvenser för Region Örebro läns budget. Länsplanen innehåller statliga medel från Nationell plan för regional transportinfrastruktur.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2022-10-07

Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Bilaga 1 – Mål och planer som påverkar länsplanen

Bilaga 2 – Nuläge

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-10-07

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Bilaga 3 – Analys av trafiksäkerhetsutveckling av Trafikverket

Bilaga 4 - Strategisk hållbarhetsbedömning för länsplan 2022-2033

Remissynpunkter med bemötanden

Skickas till:
Regeringen